

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу-әдістемелік кешені

Мамандығы: Кеден ісі

Шифр: 5В030400

Пән: Контрабандыны тергеу

4. СӨЖ және СОӨЖ тапсырмалар

Студенттің өзіндік жұмысы үш элементтен қалыптасады:

- Дәрістердің материалдарымен, оқу және қосымша әдебиетпен танысу;
- Семинар сабақтарына дайындалу бойынша өзіндік жұмысы;
- Емтиханға дайындалу бойынша өзіндік жұмысы.

Студенттердің өзіндік жұмыстарын орындауға арналған әдістемелік нұсқаулық

СӨЖ дайындау үшін материалдарды оқудың кестесі

Апталар	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
СӨЖ №__		*		*		*			*				*		
Баллдарың саны		3		3		3			3				5		

СӨЖ тапсырмаларына қойылатын талаптар:

Студенттер СӨЖ тапсырмалары силлабуста белгіленген тақырыптар бойынша жазбаша нысанда дайындалады. Студент тарапынан дайындалған СӨЖ оқытушының офис сағантарында қорғайды. Қорғау кезінде тақырыпты қысқаша түсіндіреді және сол тақырыпқа байланысты оқытушы тарапынан қойылған сұрақтарға жауап беруі талап етіледі.

СӨЖ туралы талаптар:

Тақырыптың негізіне кірмес бұрын студент СӨЖ тақырыбына кіріспе жасайды. Кіріспеде тақырыптың қысқаша тарихына тоқталады, құқықтағы орны мен маңызы қарастырылады. Осыдан кейін негізіне тоқталады. Осы бөлімде тақырыпты жан жақты ашуға тырысады. Осы тақырыпқа байланысты ғылыми пікірлер, тәжірибеге тоқталады. Жұмыста студент тақырып шеңберінде еңбекте қаралған сұрақтарды көрсетіп автордың субъективті позициясын ашуға тиісті. Осыдан кейін барып өзіндік қорытынды жасалады. Қорытынды да тақырыпқа байланысты өзіндік тұжырым, түйіндемелер жасалады.

Студенттер СӨЖ жазу барысында жұмыс бағдарламасында сонымен қатар силлабустарда көрсетілген әдебиеттерді пайдалана алады. Жұмыстың көлеміне байланысты шектеулер жоқ, бірақ тақырыпты жеткілікті дәрежеде ашуы тиіс. СӨЖ орындауда жоспары, мазмұны және қолданылған әдебиет тізімі көрсетіледі. Қолданылған әдебиеттер тізімінде, ғылыми еңбектің аталуы, авторы, баспа атауы, шыққан жері мен жылы көрсетіледі.

СӨЖ мақсаты: тақырып шеңберінде жоспарда көрсетілген сұрақтар бойынша негізделген ғылыми және тәжірибелік қорытындыларды шығару.

СӨЖ нысанының түрлері

1. **Тақырып сұрағының презентациясы** – студенттің үйде тыңғылықты дайындалып келуі(кестелерді, сызбанұсқаларды, оргтехникалар мен басқа да интерактивті әдістерді пайдалануы)

2. **Жеке жоба** – сабақ барысындағы оқытушының сұрағына жауап беру, арнайы білімді пайдаланып, өзінің логикалық тұрғыдан көзқарасын негіздеу.

3. **Пікірталастарға қатысу (іскерлік ойындар)** – студенттің қойылған тапсырма бойынша пікірталастық негіздегі, авторлық позициямен қайнар көздерді меңгеру түріндегі белсенді іс-әрекеті.

4. **Топтық жоба** – қойылған мәселені талдау бойынша студенттің кең және терең қызығушылығын көрсетіп, танытуы.

5. **Эссе** – студенттің жіберілген тақырыптар бойынша өз бетінше мазмұндамасын жеткізуі(жазбаша)

6. **Шығарма** – аудиториялық шектеулі уақыт жағдайында зерттеліп отырған тақырып немесе тақырып циклы бойынша өзіндік, жазбаша шығармашылық материал.

СӨЖ жазбаша нысанда, тақырыпты ашып, негіздеп жазу түрінде тапсырылады және студент тарапынан қорғалады, бұл жайында тапсырма бөлімінде айтылған. СӨЖ тақырыптары төменде белгіленген тақырыптардың алғашқы үшеуі жетінші аптаға дейін оқытушының офис уақыттарында тапсырылады, ал кейінгі екеуі, яғни 4-5 тақырыптар он үшінші аптаға дейін тапсырылады. Кешіктірілген жұмыстар қабылданбайды.

Силлабуста көрсетілген мерзімнен кейін даярланған СӨЖ қаралмайды.

Реферат. Студентте бір тақырыпты таңдау құқығы бар, осы тақырып бойынша ол материалдарды жинап, қорғау үшін реферат әзірлеу тиіс. Рефераттардың қорғалуы оқытушымен тағайындалған мерзімде өткізіледі (сабақ кестесіне сәйкес).

Рефераттарды дайындау және рәсімдеу бойынша нұсқаулар

Рефератты жазғанда осындай жағдайларға назар аударылады:

Реферат ғылыми әдебиеттерде, сондай-ақ басқа ақпарат көздерінде (интернет, газеттер мен журналдар және т.б.) белгілі өзекті тақырып бойынша жарияланған концепциялардың айқындалуы болып табылады. Рефератта ешқандай жаңалықтың элементтері болуға тиісті емес, бұл жерде бірнеше қайнар көздерінде көрініс тапқан берілген тақырыптағы негізгі идеяларды сауатты айтып беру және оларды әр түрлі көзқарастар бойынша топтастыру жеткілікті болып табылады.

Рефераттың көлемі 5-тен кем емес және 15 баспа беттен артық емес болады. Рефератты Word 6,0 немесе 7,0 (Windows'2000) редакторы пішінде теру керек, бет үлгісі – А4; қаріп (шрифт) түрі – Times New Roman (KZ Times New Roman), қаріп (шрифт) өлшемі – 14.

Мәтінде артық, тақырыптан басқа жаққа алып кететін, керегі жоқ мәліметтер болмау тиіс. Реферат мазмұнының берілген тақырыпқа сәйкестілігі бағалаудың маңызды критеріі болып саналады. Сондықтан рефераттың бас мақсаты ақпарат көздерін толық пайдаланып, авторлардың пікірлерін дұрыс түсіну және жұмыста оларды өзгертпей көрсете білу.

Рефераттың құрылымы қойылған міндеттемелерге байланысты.

Реферат титулдық беттен басталады. Одан кейін мазмұны көрсетіледі. **Мазмұны** рефераттың жоспары болып табылады, бұл жерде әр бөлімнің қасында тиісті беттердің нөмірі көрсетіледі.

Рефераттың мәтіні үш бөлімге бөлінеді, яғни кіріспе, негізгі бөлім және қорытынды.

Кіріспеде тақырыптың өзектілігі негізделеді, сонымен бірге негізгі мәселелер, жұмыстың мақсаты мен міндеттері, пайдаланған қайнар көздері сипатталады.

Жұмыстың **негізгі бөлімі** реферат логикалық қатарының басты элементі болып табылады. Ол бірнеше тараудан немесе біртұтас мәтіннен тұрады. Негізгі бөлімде кезегімен, тараулар арасындағы логикалық байланыстың сақталынуымен кіріспеде қойылған мәселесі сипатталады, осы сұрақ бойынша алуан пікірлер көрсетіледі, авторлық көзқарасы негізделеді. Қажет болған жағдайда рефераттың мәтіні суреттер, кестелер мен сызбалармен толықтырылады.

Жұмыстың **қорытындысында** зерттеу жұмысының теориялық мәселелеріне қатысты басты-басты қол жеткен тұжырымдары көрініс табады.

Рефераттың соңында библиографиялық тізімі яғни пайдаланылған әдебиеттер мен басқа қайнар көздерінен тізімі көрсетіледі.

Рефераттың рәсімделенуі де жұмыстың маңызды аспектісі болып табылады, себебі рефераттың дұрыс рәсімделгені қорытынды бағаға ықпал етеді. Өзекті, қызықты жазылған рефераттың құнтсыз рәсімделуі бағаны төмендетуге негіз бола алады.

2. Жазбаша жұмыс. Белгілі бір тақырып немесе бірнеше тақырып, сондай-ақ бүкіл курс бойынша әзірленген сұрақтарға жауап беруге дайындалу.

3. Логикалық тапсырмалар: студенттерге курсының әр тақырыптары бойынша логикалық тапсырмалар ұсынылады. Тапсырмалар ұсынылған әдебиеттердің негізінде жазбаша нысанда орындалады.

4. Баяндама.

Баяндаманы әзірлеу жоспары:

- оқытушымен бірге тақырыпты таңдау;
- базалық оқулық пен оқу-әдістемелік құралы бойынша тақырыпты зерттеу;
- баяндаманың негізгі идеяларын айқындау;
- ұсынылған әдебиетпен танысу;
- баяндаманың жоспарын құру;
- тақырып бойынша негізгі ұғымдарымен сөздіктер мен анықтамалықтардың көмегімен танысу;
- баяндаманың тезистерін әзірлеу;
- мысалдар мен иллюстрацияларды табу, көптеген тақырыптар бойынша Power Point бағдарламасында орындалған презентацияны көрсету баяндаманы жақсы әшекейлейді;
- баяндаманың мәтінің дайындау.

Баяндаманың ұсынылатын ұзақтығы – 10 мин.

Баяндаушының сөздерінен кейін аудиторияның сұрақтарына жауап беру және оқытушының тұжырымдамасы үшін уақыт қалдырылады.

Жариялы баяндаманың құрылымы.

Классикалық риторикада ауызша баяндаманың үш бөлімнен тұратын құрылымы қалыптасқан: кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды.

Кіріспе талқыланатын тақырыпқа тыңдаушылардың назарын аудару тәсілі. Әдеттей кіріспе баяндама уақытының сегізден бір бөлігін алады.

Негізгі бөлімінде тақырып толығымен ашылып, тиісті мәліметтер және дәлелдер келтіріледі.

Негізгі бөлімінде жиі жіберілетін қателіктерге жатады:

- тақырыптың шегінен шығып кету;
- нақты жоспардың жоқтығы;
- бір сұрақтан басқа сұраққа секіріп кету.

Қорытынды қысқаша және анық болуға тиіс. Сонымен бірге тыңдаушыларға көңіл аударғандары үшін рахмет айтуға болады.

СОӨЖ өткізудің мерзімдері

СОӨЖ ӨТКІЗУДІҢ КЕСТЕСІ

Апталар	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
СОӨЖ №		*		*		*			*				*		
Баллдарың саны		3		3		3			3				5		

СОӨЖ дайындалу үшін материалдарды қарастыру кестесі

№	Тақырыптардың атауы және СОӨЖ тапсырмаларының мазмұны	тапсыру мерзімі	бақылау нысаны және баллдар
1	Контрабанда түсінігі, қылмыстың жіктелуі Тапсырма: Төменде берілген әдебиетті конспектілеп, талдау. 1. Нақышов, Н.Н.. Контрафактілік өнімдер айналысы саласындағы қылмысқа тергеу жүргізудің ерекшеліктері.- Қарағанды, 2009	2 апта	3 балл Шығарма Эссе Тұлғалық-бағдарлық
2	Экономикалық контрабандамен байланысты құқық бұзушылықтың кеден тәртібін бұзу түрлерін талдау Тапсырма: Экономикалық контрабандамен күресуді жүзеге асыратын құқық қорғау органдарының өзара қарым-қатынасының тиімді жақтарын толық ашып көрсету	4 апта	3 балл презентация Тұлғалық-бағдарлық
3	Кеден органдарының қызметін жүзеге асырылуының прокурорлық қадағалау Тапсырма: Төменде берілген әдебиетті конспектілеп, талдау. 1. Сұлтанов, С.И.. Трансұлттық есірткі қылмыстылығын ашудағы және тергеудегі Орталық Азия өңірі елдерінің құқық қорғау	6 апта	3 балл Әдеби шолу Реферат Тұлғалық-бағдарлық

	органдарының өзара әрекеттеріндегі ұйымдастыру-тактикалық ерекшеліктері.- Алматы, 2007		
4	Контрабанданың жеке түрлерін тергеу ерекшеліктері Тапсырма: Контрабанданың жеке бір түрін таңдап алып оның қылмыс құрамын толық жан-жақты ашып талқылау	9 апта	3 балл Жеке жоба Топтық-жобалық
5	Экономикалық контрабанданы алдын алу шаралары Тапсырма: топ студенттері екі топқа бөлініп пікір-сайыс өткізу қажет. Кәіргі таңда экономикалық контрабанданы алдын алу шаралары құқытық және өзге де жолдаын анықтап өзіндік тұжырымдмама ұсыныу Пікір сайыстың жоспары I тур. «Баяндама» уақыты: 15 мин. II тур. «Сұрақ- жауап» уақыты: 10 мин. «Экономикалық контрабанда қылмысарының жасалу деңгейінің статистикалық көрсеткіштері». (Слайд көрсетіледі) уақыты: 15 мин. III тур. Үй тапсырмасы, бойынша сайыс тақырыбы:« Экономикалық контрабандамен күресу жолдары» уақыты: 5 мин.	13 апта	5 балл Топтық жоба Топтық-жобалық

СӨЖ дайындалу үшін материалдарды қарастыру кестесі

№	Тақырыптардың атауы және СӨЖ тапсырмаларының мазмұны	тапсыру мерзімі	бақылау нысаны және баллдар
1	Контрабанда түсінігі, қылмыстың жіктелуі (Өзекті дәріс)	2 апта	3 балл Шығарма Эссе Тұлғалық-бағдарлық
2	Экономикалық контрабандамен байланысты құқық бұзушылықтың кеден тәртібін бұзу түрлерін талдау (Өзекті дәріс)	4 апта	3 балл презентация Тұлғалық-бағдарлық
3	Кеден органдарының қызметін жүзеге асырылуынын прокурорлық қадағалау	6 апта	3 балл Әдеби шолу Реферат Тұлғалық-

			бағдарлық
4	Контрабанданың жеке түрлерін тергеу ерекшеліктері	9 апта	3 балл Жеке жоба Топтық- жобалық
5	Экономикалық контрабанданы алдын алу шаралары	13 апта	5 балл Топтық жоба Топтық- жобалық